

**ОТЧЕТ В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ ПО ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „ЗАЩИТА
ПРАВАТА НА ГРАЖДАННИТЕ“ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА
„ЗАСТЪПНИЧЕСТВО И ЗАЩИТА НА ПРАВАТА И СВОБОДИТЕ НА
ГРАЖДАННИТЕ“**

на ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИСИЯ –СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ДОСТОЕН ЖИВОТ НА ВСЕКИ
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН, ЗАЩИТА НА НЕГОВИТЕ ПРАВА В ОБЩЕСТВЕНА И
ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА НА РЕСПЕКТ И УВАЖЕНИЕ КЪМ ТЯХ.**

ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Омбудсманът е застъпник на правата на хората и пазител на обществения интерес. Той е висш и независим конституционен орган, който се избира от Народното събрание. Омбудсманът в своята дейност се подчинява само на Конституцията законите и международните договори, ратифицирани и влезли в сила за Република България. Едновременно с това неговата фигура се явява носител на гражданския контрол върху държавната и общинската администрация, що се касае до всеки един отделен случай, когато тя застрашава или нарушава правата и свободите на гражданите. От съществено значение в тази връзка са политиките, които националният обществен защитник провежда, продиктувани от нормативно определените му правомощия и принципите на добро управление.

От април 2019 г., институцията на омбудсмана е акредитирана с най-високия статут „A“ на ООН за правозащитен орган, с което получава възможността да участва и да изразява позиция в заседанията на всички комитети по правата на човека на ООН, както и в Съвета по правата на човека.

Описание на приходите

Отчетените общо **ПРИХОДИ** за периода е в размер на 16 647 лв., от които:

1. „Приходи от наеми на имущество“ – отчетена сума в размер на 1 635 лв. от наеми, във връзка с ползването на двата служебни апартамента от служители на институцията;

2. „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия“ (-49) лв., отченен внесен данък от приходите от наеми.

3. „Глоби, санкции и наказателни лихви“ – 15 061 лв.

Приходът е формиран от неустойка по прекратен договор в размер на 14 473,58 лв. и лихва за преведен аванс, а след това възстановен от 587,72 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)		Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:		0	0	16647
<i>Данъчни приходи</i>		0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>		0	0	0
Приходи и доходи от собственост		0	0	1586
Държавни такси		0	0	0
Глоби, санкции и наказателни лихви		0	0	15061
Приходи от концесии		0	0	0
Други		0	0	0
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>		0	0	0

Забележка: В таблицата са представени само някои от основните видове приходи. В случай че се администрират приходи, непосочени в таблицата, но важни за бюджета на бюджетната организация, то същите следва да се добавят и опишат.

Описание на разходите

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на ПРБ по функционални области и бюджетни програми

	РАЗХОДИ (в лева)			Закон	Уточнен план	Отчет
4000.00.00	Общо разходи по бюджета на ПРБ			3582900	3582900	1555437
4000.01.00	Функционална област "Заштита правата на гражданините"			3582900	3582900	1555437
4000.01.01	Бюджетна програма "Защитничество и защита на правата и свободите на гражданините"			3582900	3582900	1555437

Приложение № 2б – Отчет на консолидиранныте разходи по бюджетните програми в рамките на съответните функционални области

4000.00.00	ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Омбудсман на Република България (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджетна програма на ПРБ	По други бюджетни и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджетна програма на ПРБ	По други бюджетни и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджетна програма на ПРБ	По други бюджетни и сметки за средства от ЕС
4000.00.00	Общо разходи	1570059	1555437	14622	1570059	1555437	14622	0	0	0
4000.01.00	Функционална област "Заштита правата на гражданините"	1570059	1555437	14622	1570059	1555437	14622	0	0	0
4000.01.01	Бюджетна програма "Защитничество и защита на правата и свободите на гражданините"	1570059	1555437	14622	1570059	1555437	14622	0	0	0

През първите шест месеца на 2021 г. постъпилите в институцията жалби и сигнали от граждани и представители на организации са 6202 бр. Приключените оплаквания за същия период са 6186 бр. Отправени са 1010 препоръки. В сравнение със същият период на 2020 г. броя на постъпилите жалби е 5509 бр. или е налице е увеличен с 12,58 %. Гражданите, потърсили съдействие от омбудсмана на Република България чрез постоянно действащата приемна са общо 4210, тук също е налице увеличение в сравнение с 2020 г. (3539 бр.) с 18,96 %.

През изминалите шест месеца на 2021 година са организирани и подгответи следните събития, законодателни и други инициативи:

- Проведени срещи, приемни, форуми и дискусии по проблеми, засягащи граждански права, както и извършени проверки от омбудсмана и експерти от институцията:
 - Онлайн обсъждане на Законопроекта за защита от домашното насилие;
 - Участие в онлайн дискусията: „Пропуски в политиките за ранно детско развитие. Възможни решения“, организирана от Тръста за социална алтернатива.
 - Участие в онлайн среща на Балканската мрежа на омбудсманите, инициирана и учредена в гр. София през 2018 г. от институцията на обществения защитник, тема на онлайн срещата: „Правата на човека по време на COVID -19“;
 - Участие в онлайн заседанията на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). С направено искане „Цените, които гражданите заплащат за вода, да съответстват на качеството на предоставяната услуга.“ Обсъдени са и указанията за прилагането на наредбите за цените и качеството на ВиК услугите за следващия петгодишен регуляторен период - 2022-2026 г.;
 - В Деня на детето - 1 юни, стартира Националната кампания за подкрепа на детското психично здраве, насочена към ученици и тийнейджъри;
 - Участие в националната конференция „Медиацията в различни обществени сфери“, организирана от Икономическият университет – Варна, институт „Итера“ и Камарата на медиаторите в България;
 - Участие в Международната научна конференция „Основни права и медицинско право“, организирана от Института за държавата и правото;
 - Отбелнязване на 4 юни Международен ден за защита на децата, жертви на агресия;
 - Участие в заседание за общественото обсъждане на цените на топлината енергия и на цените на тока;
 - Изнесен открит урок пред деветокласниците от Столичната професионална гимназия „Княгиня Евдокия“, единствата паралелка „Съдебен служител“ в гр. София, която дава възможност на учениците след завършването им да намерят реализация като съдебен деловодител, архивар, административен секретар и др.;
 - В 12 града на страната стартира националната кампания на омбудсмана Диана Ковачева „Синьо лято“, насочена в подкрепа на детското психично здраве на подрастващите;
 - Открыт горещ имейл за консултации на ученици и тийнейджъри с психологи, част от кампания „Синьо лято“.
- Изгответи и изпратени писмени становища и препоръки на омбудсмана до съответните институции, жалби до Конституционния съд и предложения за законодателни инициативи:
- Препоръка до ВиК операторите в осем области /„ВиК - Варна“ ООД, „ВиК“ ООД гр. Кърджали, „ВиК“ ООД гр. Перник, „ВиК“ ЕООД гр. Плевен, „ВиК“ ЕООД гр.

Пловдив, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД гр. Разград, „Софийска вода“ АД и „ВиК“ ЕООД гр. Хасково./ да не се повишава цената на водата;

- Две препоръки до министъра на здравеопазването за приемане на адекватни действия за възстановяване на работата на неотложния педиатричен кабинет в гр. Ловеч;

- Позиция на омбудсмана във връзка със задържаните на Летище София майка с бебе;

- Препоръка до министъра на енергетиката и председателя на КЕВР, за приемане на своевременни действия за контрол по отношение на „Топлофикация Перник“ АД, с цел гарантиране сигурността на снабдяването с топлинна енергия на неговите битови клиенти и устойчиво изпълнение на показателите за качество на топлоснабдителните услуги;

- Препоръка до министъра на образованието за отмяна на изпитите за Национално външно оценяване след завършване на IV и X клас;

- Препоръка до министъра на здравеопазването относно постъпила в институцията подписка от български граждани, живеещи в Босилеград и Цариброд срещу изискването за PCR тест или карантина, и искане за облекчено преминаване през граничните контролно-пропускателни пунктове;

- Предложение към Законопроекта за допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение за несеквестрируемост на средства, предоставяни от държавата като социални плащания;

- Предложението в Закона за движението по пътищата за отписване на старите автомобили в КАТ до края на 2023 г.;

- Годишен доклад на омбудсмана като Национален превентивен механизъм за дейността му през 2020 г.;

- Препоръка до председателя на Асоциацията на колекторските агенции в България за недопускане на подвеждащи за гражданите практики от страна на фирмите за събиране на вземания, членове на асоциацията;

- Становище до министъра на вътрешните работи с изразено категорично несъгласие с разпоредби в публикувания за общественото обсъждане Проект за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи;

- Становище до министъра на енергетиката за осигуряване на прозрачност за всички цени, прилагани от топлинните счетоводители при обслужването на гражданите;

- Становище до министъра на регионалното развитие и благоустройството за извършване на цялостен анализ на реалната приложимост на процедурата за издаване на технически паспорти на съществуващите сгради;

- Препоръка до Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Агенция „Пътна инфраструктура“ във връзка с неоснователно платените суми за грешно въведени данни при закупуването на е-винетка, да бъдат възстановени на гражданите от 1 януари 2019 г.;

- Препоръка до електроразпределителни дружества - „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, „ЧЕЗ Електро България“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД, да удължат от 10 на 20 дни срока, в рамките на който клиентите им трябва да платят задълженията си за електроенергия;

- Препоръка до председателя на Централната избирателна комисия относно проблем, свързан с невъзможността да упражнят конституционното си право на глас, граждани, ангажирани с техническата логистика на машинното гласуване;

- Препоръка до министъра на образованието и науката за редуциране на материала по български език и литература и по математика, обхванат в изпитите от Националното външно оценяване за учениците от VII клас, както и за Държавните зрелостни изпити на

учениците от XII клас;

- Препоръка от министъра на здравеопазването за разпореждане на проверка на случаите, при които някои лечебни заведения в страната искат такса за издаването на сертификат за ваксинация срещу COVID-19;

- Препоръка до министъра на правосъдието с настояване завършили студенти по право да получат възможност да се явят на изпита за придобиване на юридическа правоспособност до края на 2021 г.;

- Писмо в ЦИК, с което се информира комисията за постъпили жалби и запитвания от граждани във връзка с нарушеното им конституционно право за участие в изборния процес като гласоподаватели;

- Препоръка до председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране, с която категорично се противопоставя на исканията на трите електроразпределителни дружества - „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, и „Енерго-Про Продажби“ АД, за повишаване цената на електроенергията през новия регулаторен период 1 юли 2021 г. - 30 юни 2022 г.;

- Препоръка до председателя на ЦИК, до четириимата областни управители - на София, на Стара Загора, на Бургас и на Кърджали, както и до председателите на районните избирателни комисии (РИК) в градовете Стара Загора, Кърджали, Бургас и до председателя на 23 РИК София и на 25 столичен многомандатен избирателен район, относно лоша организация на процеса по предаване на изборните книжа в РИК;

- Изпратена трета препоръки до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с настояване гражданите на Перник да бъдат компенсиирани заради честите аварийни прекъсвания на топлоснабдяването и влошеното качество на топлоснабдителните услуги;

- Писмо до депутатите с топ-проблемите на гражданите. В деня на Конституцията – 16 април изпратено резюме на Годишния доклад на институцията (внесен на 31 март т.г. в Народното събрание);

- Писмо до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с призов да не се приемат заявлениета за драстично посягване на топлата вода и парното, внесени от някои топлофикационни дружества за новия ценови период 1 юли 2021 г. – 30 юни 2022;

- Препоръка до кмета на Община Перник Станислав Владимиров и председателя на Общинския съвет Димитър Колев, в която бе поискан отговор за причините, наложили драстичното увеличение на цената на таксата за битови отпадъци във всички села на територията на община Перник;

- Препоръка до столичния кмет Йорданка Фандъкова с искане за проверка за повторното отваряне на електронна система за онлайн записване на деца в ясли и детски градини и първокласници;

- Писмо до служебния министър на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров във връзка с жалби и сигнали на граждани до институцията, свързани с проблеми при издаване на сертификати за ваксинация срещу COVID-19, вследствие на които на практика те не могат да получат документ, удостоверяващ поставените им ваксини;

- Становище до служебния министър на регионалното развитие и благоустройството Виолета Комитова, относно проекта за изменение на наредбата за техническите паспорти на строежите, публикуван за обществено обсъждане до края на м. май 2021 г.;

- Внесен в парламента втория годишен доклад на Съвета за наблюдение по Закона за хората с увреждания;

- Препоръка до управителя на Националната здравноосигурителна каса проф. д-р Петко Салчев и здравния министър д-р Стойчо Кацаров, в която се настоява гражданите да бъдат своевременно информирани при прекратяване на договорите на избраните от тях общопрактикуващи лекари със Здравната каса;

- Сезиране на Конституционния съд с искане за установяване на противоконституционност на четири разпоредби от Наказателния кодекс, въз основа на които при престъпление се отнемат от трети лица, различни от извършителя, превозни средства в полза на държавата. По този начин несправедливо са засегнати основни права на граждани – правото на собственост, правото на достъп до съд и правото на защита;
- Жалба до Конституционния съд, в която се атакуват две разпоредби от Закона за устройство на територията (ЗУТ), заради прекомерната намеса в правото на собственост. Спорните норми препятстват правомощията на собствениците за застрояване на урегулиран поземлен имот и за ползване на завършения строеж;
- Изпратени две писма до представляващия Висшия съдебен съвет Боян Магдалинчев, в които се изразява позицията относно предложения модел за закриване на съдилища. Според омбудсмана той ограничава достъпа до правосъдие на гражданите;
- Препоръка до служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров, в която се настоява да бъде поставен на европейско ниво проблема на над 100 000 български граждани, които са преболедували COVID - 19, но не могат да получат Цифрови COVID сертификати на ЕС. Причината е, че при тях коронавирусната инфекция е установена с положителен бърз антигенен тест и въпреки, че са били регистрирани в РЗИ и карантинирани, тези граждани нямат право на евросертификат. Според изискванията на новия регламент такъв се издава само ако болестта е установена с положителен PCR;
- Препоръка до служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров във връзка с критериите на медицинската експертиза и редът за нейното провеждане;
- Становището до Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ по повод заявлението от регулатора намерения за драстично увеличение на цените на топлинната енергия за новия регулаторен период от 1 юли 2021 г.;
- Препоръка до двамата служебни министри - на труда и социалната политика Гъльб Донев и на финансите Асен Василев, в която се настоява в проекта за актуализацията на държавния бюджет за т.г. да бъде предвидено минималния размер на осъвременените пенсии да надхвърли линията на бедност;
- Препоръка до служебния вътрешен министър Бойко Рашков, с която се сигнализира за сигнали на граждани, които са принуждавани по два пъти да заплащат една и съща глоба за нарушение на Закона за движението по пътищата.

Експертите на омбудсмана защитават своевременно и ефективно правата и свободите на гражданите дори и в условията на продължителната извънредна епидемична обстановка. Информационните канали за достъп до институцията са увеличени, обявените на сайта на омбудсмана служебни мобилни телефони на експертите на институцията са достъпни за гражданите, което позволява директна и бърза връзка с тях, навременни консултации и реакции по всеки казус в съответната сфера.

Приложение № 3 –Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	3999082	3999082	1570059
Общо финансиране:	3999082	3999082	1570059
Бюджет на ПРБ	3582900	3582900	1555437
Други бюджетни и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	416182	416182	14622
• Централен бюджет, в т.ч.:	0	0	0
Държавни инвестиционни заеми	0	0	0
• Сметки за средства от ЕС (CCEC на НФ и на ДФЗ)	416182	416182	14622
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор	0	0	0
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	0	0	0
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ	0	0	0

Под №03-01/18.02.2019 г. омбудсманът на Република България стартира Административен договор №BG05SFOP001-2.001-0011-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по оперативна програма „Добро управление“ по процедура №BG05SFOP001-2.001 за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помош „Стратегически проекти в изпълнение на стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., ПОС, ПИК и натура 2000. Наименованието на проекта е „Електронна система за управление работата на администрацията на омбудсмана“, приоритетна ос на ОПДУ №2“Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“. Първоначално срокът на договора е до 31.12.2019 г.; на 20.12.2019 г. удължен от управляващия орган до 31.12.2020 г. На 7.01.2021 г., срокът на договора е удължен до 31.08.2021 г.

14 622lv е Трансфер от бюджета на институцията за разходите по Проект за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по оперативна програма „Добро управление“, по Административен договор №BG05SFOP001-2.001-0011-C01 .

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	4000.01.01 Бюджетна програма „Защитничество и защита на правата на гражданите“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	3999082	3999082	1570059
	Персонал	2531322	2531322	1148621
	Издръжка	1120476	1120476	406179
	Капиталови разходи	347284	347284	15259
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3582900	3582900	1555437
	Персонал	2478200	2478200	1145511
	Издръжка	1033700	1033700	402609
	Капиталови разходи	71000	71000	7317
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	416182	416182	14622
	Персонал	53122	53122	3110
	Издръжка	86776	86776	3570
	Капиталови разходи	276284	276284	7942
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I+II):	3582900	3582900	1555437
	Общо разходи (I+II+III):	3999082	3999082	1570059
	Численост на щатния персонал	76	76	62
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0

Справка за разходите по функционални области и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2021 г. към 30.06. 2021 г. по бюджета на Омбудсман на Република България

№	Наименование на функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Функционална област "Заштита правата на гражданите"	3582,9	3582,9	1555,4
	Бюджетна програма "Защитничество и защита на правата и свободите на гражданите"	3582,9	3582,9	1555,4
	ОБЩО:	3582,9	3582,9	1555,4

За осъществяване дейността на омбудсмана, със Закона за държавния бюджет на Република България (чл.8) за 2021 г. са утвърдени средства в размер на 3 639 200 лв., утвърдени максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2021 г. - 1 159 100 лв. и максималния размер нови задължения за разходи - 1 159 100 лв.

На основание на чл.109, ал.5 от Закона за публичните финанси и в отговор на писмо 91-00-138/30.03.2021 г. на Министерство на финансите във връзка с изпълнение на Постановление №113/29.03.2021 г. на Министерски съвет, се извърши промяна в посока намаление на разходната част на бюджета на институцията в размер на 30 200 лв. и съответно намаление на максималния размер на новите задължения за разходи.

На основание ПМС 117/29.04.2021 г. на Министерски съвет , се извърши още една промяна в посока намаление на разходната част на бюджета на институцията в размер на 26 100 лв.; съответно намаление на максималния размер на новите задължения за разходи. Максималният размер на разходите , които могат да бъдат поети през 2021 г. се променя на – 1 102 800 лв.

Док. д-р Диана Ковачева
Омбудсман
на Република България

Цветанка Митева
Началник отдел „ФСС“ и главен счетоводител

